ÎNSUȘIREA ACȚIUNILOR TEHNICO-TACTICE ALE JOCULUI DE RUGBY ÎN CADRUL LECȚIILOR DE EDUCAȚIE FIZICĂ DE ELEVII DIN LICEU

MASTERING THE TECHNICAL-TACTICAL ACTIONS OF THE RUGBY GAME BY STUDENTS FROM HIGHSCHOOL WITHIN PHYSICAL EDUCATION LESSONS

CZU: 796.333.012:373.5:303.4 **https://doi.org/10.59295/spd2024s.105**

Marian UDROIU,
ORCID: 0009-0008-8524-7518
e-mail: marian_udroiu2009@yahoo.com
Liceul Teoretic „Marin Preda”, București, Romania
Nicolae BRAGARENCO,
ORCID: 0000-0003-1994-6317
e-mail: nicolae.bragarenco@usm.md
Universitatea de Stat din Moldova

Summary. *This article reflects the results of a formative experiment that aims to verify the hypothesis by which it was assumed that in physical education lessons, during one year of education, high school students will learn the technical-tactical actions specific to the game of rugby through the correct application of specific means. In this context, the following objectives were proposed for achievement: the selection of tests specific to the game of rugby that reflect the level of mastery of technical elements but also of tactical actions in correlation with the students' demonstration of certain motor capacities specific to the game; determining the level of mastery of technical-tactical actions by the X-th grade students at the beginning of the pedagogical experiment; the application of the pedagogical model in the physical education lesson with content from the game of rugby to high school students in the 10th grade; comparing the technical-tactical indices between the initial and final testing for the argumentation of the applied pedagogical model. The results of the experiment are presented in the main text of the paper where the analysis and interpretation of the obtained indices is reflected.*

Keywords: *students, physical education, technical-tactical actions, rugby.*
Cuvinte-cheie: *elevi, educație fizică, acțiuni tehnico-tactice, rugby.*

INTRODUCERE

Jocul de rugby la fel precum și alte jocuri sportive colective pot constitui mijloace specifice ale educației fizice pentru elevii din toate treptele de învățământ. Acest joc, prin influenţe multiple pozitive, prin „gradul de complexitate al jocului (manifestat prin varietatea de elemente și procedee tehnico-tactice) impune o abordare variată a

metodelor şi mijloacelor în diferite contexte de învățare pentru formarea competențelor generale ale disciplinei la elevii din ciclul liceal" [1, p. 183].

Badea Dan defineşte rugby-ul „sport colectiv de luptă, cu conţinut motric variat şi bogat, având valenţe formative integrale. În acest joc sportiv se îmbină raţiunea şi pasiunea, respectiv tehnicul şi umanul, astfel, nu reduce jucătorul la o maşină biomecanică, bioenergetică, văzută bio-informațional conform teoriilor la modă, definind şi modelând personalitatea acestuia. Jucătorul de rugby prezintă, în acelaşi timp, relativa „rigiditate" a sferei tehnico-tactice cât şi curajul, entuziasmul, spiritul de sacrificiu, necesar integrării în echipă şi joc" [2, p. 5].

Prin cercetările efectuate anterior a fost argumentat faptul că prin practicarea jocului de rugby în lecțiile de educație fizică, a mijloacelor specifice acestui joc, elevii își vor îmbogăți considerabil bagajul motric, dar totodată vor demonstra rezultate înalte la probele motrice înaintate de sistemul național de evaluare la disciplină pentru fiecare clasă [1, 3].

Deci, prin practicarea rugbyului în lecția de educație fizică de către elevi, aceştia își vor forma deprinderi motrice specifice jocului, iar nivelul de însușire a acestor deprinderi va influența nivelul de manifestare a unor calități motrice în parte, specifice jocului. În literatura de specialitate dezvoltarea unor calități motrice specifice probelor de sport este denumită pregătire fizică specifică. Conform autorului Tatu T. „pregătirea fizică specifică cuprinde acele exerciţii, acţiuni motrice şi mişcări care încorporează în forma şi conţinutul lor părţi, faze sau momente din exerciţiile din concurs, sau laturi esenţiale foarte apropiate de acestea [4, p. 73].

În acest context, pentru argumentarea eficienții aplicării mijloacelor de rugby în lecția de educație fizică, a modelului pedagogic elaborat de noi a fost necesar să scoatem în evidență nivelul însușirii acțiunilor tehnico-tactice ca rezultat al experimentului pedagogic, iar testele aplicate elevilor cuprinși în cercetare trebuie să fie în strânsă corelare cu manifestarea calităților motrice de bază cu cele specifice probei de sport.

Scopul lucrării date constă în argumentarea modelului pedagogic elaborat de noi, care prevede aplicarea mijloacelor din rugby în lecția de educație fizică la elevii din liceu, pentru însușirea acțiunilor tehnico-tactice specifice jocului. Pentru realizarea scopului propus a fost necesar formularea și realizarea următoarelor *obiective*: selectarea testelor specifice jocului de rugby care să reflecte nivelul însușirii a elementelor tehnice dar și a acțiunilor tactice în corelare cu manifestarea de către elevi a unor capacități motrice specifice jocului; determinarea nivelului de însușire a acțiunilor tehnico-tactice de către elevii din clasa a X-a la începutul experimentului pedagogic; aplicarea modelului pedagogic în lecția de educație fizică cu conținut din jocul de rugby la liceenii din clasa a X-a; compararea indicilor tehnico-tactici între testarea inițială și finală pentru argumentarea modelului pedagogic aplicat.

MATERIALE ȘI METODE

Experimentul a fost organizat în instituția de învățământ preuniversitar Liceul Teoretic „Marin Preda”, București, România, iar grupa urmărită a fost constituită din liceeni de clasa a X-a. Studiul a fost asigurat de aplicarea corectă a următoarelor metode de cercetare: studiul literaturii din domeniul educație fizică și sport (literatura specifică jocului de rugby),metoda testelor, metoda matematică, grafică și tabelară

Probele de control specifice jocului de rugby, care reflectă motricitatea specifică dar și nivelul de însușire a acțiunilor de joc fost aplicate doar grupei experimentale, la începutul și sfârșitul anului de studii. Au fost selectate și aplicate șase probe de control care cuprind majoritatea elementelor și procedeelor tehnice ale jocului și acestea sunt: pas lateral şi pasă sărită, pasă de la sol, schimbare de direcţie, viteză şi îndemânare, schimbare de direcţie, şut razant şi culegere și viteza de pasare.

Este de menționat faptul că modelul pedagogic aplicat elevilor de clasa a X-a presupune practicarea mijloacelor din jocul de rugby pe parcursul unui an de studii, pe parcursul tuturor lecțiilor de educație fizică, conform proiectării adaptate de noi.

Modelul pedagogic elaborat prevede axarea prioritară pe formarea următoarelor competențe specifice pe parcursul întregului an școlar:

1.2. Utilizarea terminologiei de specialitate în relaționarea cu partenerii de activitate.

3.1. Aplicarea mijloacelor specifice dezvoltării calităților motrice;

3.2. Utilizarea deprinderilor motrice în acțiuni motrice complexe;

3.3. Aplicarea procedeelor tehnice de bază în forme adaptate de întrecere/concurs;

4.1. Relaționarea optimă în grupuri diferite, preconstituite sau constituite spontan;

4.2. Aplicarea prevederilor regulamentare ale disciplinelor sportive practicate în forme adaptate de întrecere/concurs;

4.3. Rezolvarea sarcinilor metodice și organizatorice din cadrul activităților de educație fizică și sport;

5.2. Selectarea modelelor de reușită din lumea sportului.

În cadrul lecțiilor au fost aplicate o varietate de mijloace specifice jocului de rugby care corespund etapei de inițiere în proba de sport iar pentru însușirea conținuturilor, din fiecare lecție, au fost alocate câte 20-22 minute. Celelalte conținuturi obligatorii ale programei școlare au fost realizate în conexiune cu cele ale jocului rugby, sau separat, în dependență specificul acțiunii.

În Tabelul 1. este prezentată unitatea tematică al lecției de educație fizică cu conținut de rugby, pentru modulul I, aplicată la elevii din clasa a X-a.

Tabelul 1. Unitatea tematică al lecției de educație fizică la elevii din clasa a X-a cu conținut din rugby, Modulul I

Nr. lecției	Săpt./ Lecția	C.S.	Conținuturi supuse instruirii	Activități de învățare	Resurse		Tip de evaluare/ instrumente de evaluare
					Timp Alocat	Materiale utilizate	
3-4	S1-2		- poziții și deplasări specifice jocului; - acomodarea cu balonul; - pasare balonului.	- Exerciții pentru poziții fundamentale de atac și apărare; - Exerciții pentru deplasări specifice jocului de rugby; - Exerciții pentru acomodarea balonul de rugby; - Exerciții pentru purtarea balonului de rugby; - Exerciții pentru pasarea balonului de pe loc și în deplasare.	17'-22' pentru o activitate	- fluier - cronometru - baloane rugby - jaloane	Evaluare inițială
5-6	S3	1.2.	- poziții de atac și apărare; - schimbare de direcție și deplasări - pasarea balonului în deplasare.	- Exerciții pentru poziții de atac și apărare, deplasării specifice; - Exerciții pentru acomodarea balonul de rugby; - Exerciții pentru culegerea și purtarea balonului de rugby; - Exerciții pentru schimbarea de direcție; - Exerciții pentru pasarea balonului de pe loc și în deplasare în doi jucători; - Exerciții pentru marcajul jucătorului	17'-22' pentru o activitate	- fluier - cronometru - baloane rugby - jaloane	Evaluare continuă
7-8	S4	3.1. 3.2. 3.3.	- poziții și deplasări - pasarea balonului în deplasare a 2-3 jucători; - acțiuni tactice individuale	- Exerciții pentru poziții de atac și apărare, deplasării și acomodare cu balonul; - Exerciții pentru purtarea balonului cu o mână și cu două; - Exerciții pentru pasarea balonului de pe loc și în deplasare în doi - trei jucători; - Exerciții pentru blocarea adversarului; - Exerciții pentru exersarea acțiunii tactice „încrucișarea”; - Exerciții pentru acțiunea de apărare „schimbarea adversarului”.	17'-22' pentru o activitate	- fluier - cronometru - baloane rugby - jaloane	Evaluare continuă
9-10	S5	4.1. 4.2. 4.3.	- deplasări cu pasarea balonului în 2-4 jucători; - acțiuni tactice individuale în atac și apărare.	- Exerciții pentru deplasări cu și fără balon, schimbări de direcție; - Exerciții pentru pasare balonului în deplasare; - Exerciții pentru pasarea balonului în trei - patru jucători; - Exerciții pentru exersarea acțiunii tactice „săritâ” și „încrucișarea”; - Exerciții pentru acțiunea în apărare „schimbarea adversarului” și blocarea adv.; - Exerciții pentru acțiunea în apărare „în inferioritate numerică”.	17'-22' pentru o activitate	- fluier - cronometru - baloane rugby - jaloane	Evaluare continuă
11-12	S6	5.2.	- lovitura de picior din mână - acțiuni tactice individuale în atac și apărare.	- Exerciții pentru pasarea balonului în trei - patru jucători; - Exerciții pentru exersarea acțiunii tactice „săritâ” și „încrucișarea”; - Exerciții pentru exersarea loviturii de picior din mână”; - Exerciții pentru acțiunile de atac și apărare însușite anterior; - Trasee aplicative cu aplicarea elementelor însușite anterior.	17'-22' pentru o activitate	- fluier - cronometru - baloane rugby - jaloane	Evaluare continuă
13-14	S7		- evaluarea motricității specifice jocului de rugby	***Teste specifice jocului de rugby:*** - pas lateral și pasă sărită; - pasă de la sol; - schimbare de direcție; - viteză și îndemânare; - schimbare de direcție; - șut razant și culegere și viteza de pasare.	17'-22' pentru o activitate	- fluier - cronometru - inventar specializat - jaloane	Testarea inițială

REZULTATELE ȘI DISCUTII

Rezultatele testării inițiale și finale ale indicilor tehnico-tactici obținuți, după prelucrarea matematico-statistică, sunt reflectate în Tabelul 2 și Figurile 1 și 2.

Tabelul 2. Rezultatele inițiale şi finale ale pregătirii tehnico-tactice elevilor din clasa a X-a, (băieți: n=11; fete: n=18).

N. crt.	Probe de control	Elevi	Indicii inițiali	Indicii finali	t	P
1.	Pas lateral şi pasă sărită (sec)	**Băieți**	**5,31**	**4,81**	**4,17**	**<0,01**
		Fete	**6,58**	**5,23**	**8,92**	**<0,001**
2.	Pasă de la sol (sec)	**Băieți**	**10,71**	**9,69**	**5,89**	**<0,001**
		Fete	**12,14**	**10,78**	**6,19**	**<0,001**
3.	Schimbare de direcție (sec)	**Băieți**	**6,3**	**5,98**	**4,39**	**<0,01**
		Fete	**7,59**	**6,53**	**8,98**	**<0,001**
4.	Viteză şi îndemânare (sec)	**Băieți**	**24,16**	**22,76**	**4,86**	**<0,001**
		Fete	**25,52**	**23,95**	**5,75**	**<0,001**
5.	Schimbare de direcție, şut razant şiculegere (sec)	**Băieți**	**6,07**	**5,44**	**4,79**	**<0,001**
		Fete	**7,06**	**6,12**	**7,96**	**<0,001**
6.	Viteza de pasare (sec)	**Băieți**	**11,61**	**12,72**	**3,94**	**<0,01**
		Fete	**9,58**	**11,05**	**5,04**	**<0,001**

Notă: BĂIEȚI (cl. a X-a LT Marin Preda) ***FETE (cl. a X-a LT Marin Pred)***
n=11, f – 10, P – 0.05; 0,01; 0,001. ***n=18, f – 17, P – 0.05; 0,01; 0,001.***
t – *2,228; 3,169; 4,587* **t – *2,110; 2,898; 3,965***

În urma analizei rezultatelor la probele tehnico-tactice specifice jocului de rugby obținute de elevii din clasa a X-a, reflectate în tabelul 2 și figurile 1 și 2 se observă că:

- la toți indicatorii a celor șase probe, de la testarea inițială către testarea finală s-a observat o creștere a mediilor atât pentru băieți cât și pentru fetele din grupa cercetată, ceea ce atestă faptul că elevii au însușit deprinderi motrice specifice jocului de rugby pe parcursul perioadei urmărite;
- creșterea rezultatelor este susținută de valoarea lui „t” calculat care este mai mare decât pragul de semnificație din tabelul lui Fisher pentru toate probele, atât la băieți cât și la fete, unde P <0,001 și <0,001.
- odată cu creșterea indicilor la probele tehnico-tactice la elevii din clasa a X-a, unde complexitatea acțiunilor din rugby impune manifestarea unor deprinderi și capacități motrice de bază, cu siguranță prin practicarea mijloacelor din rugby în lecția de educație fizică, sa dezvoltat și motricitatea generală.

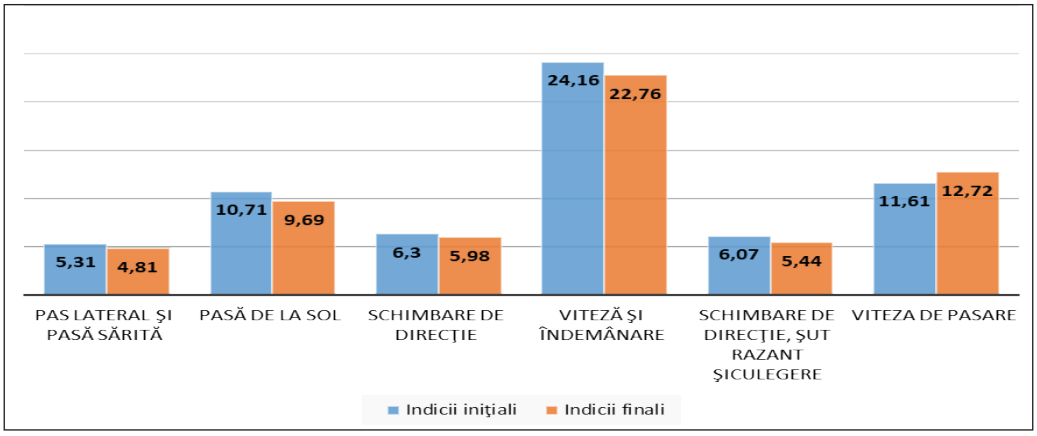

Figura 1. Rezultatele inițiale și finale a băieților la probele tehnico-tactice

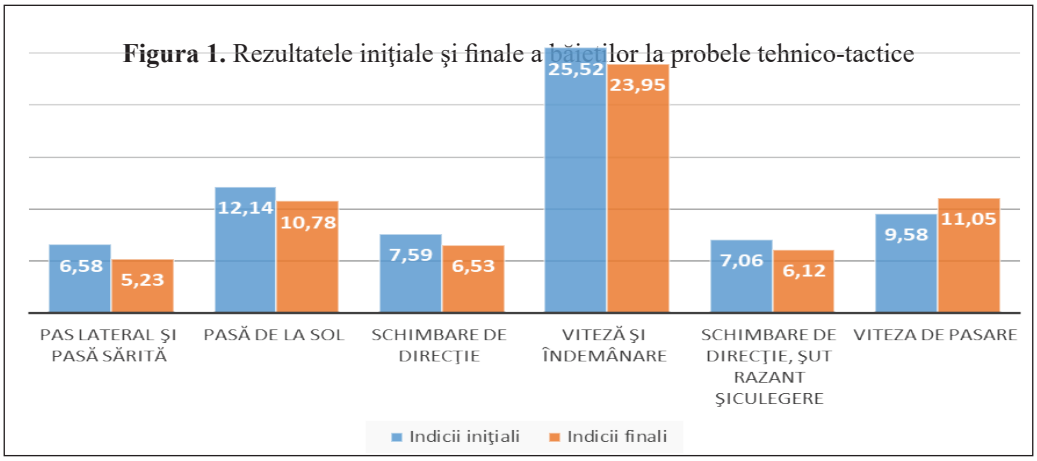

Figura 2. Rezultatele inițiale și finale a fetelor la probele tehnico-tactice

CONCLUZII

Pentru lecția de educație la clasele de liceu, în ultima perioadă, cercetătorii tot mai des abordează jocurile sportive ca formă de bază în organizarea procesului educațional. Prin intermediul jocurilor sportive, a conținuturilor proiectate în curricula disciplinară, cercetătorii urmăresc nivelul de formare a competențelor generale și specifice ale disciplinei dar totodată sunt analizate indici ce reflectă influența mijloacelor acestor jocuri asupra nivelului pregătirii motrice a elevului de liceu.

În cercetarea noastră ne-am propus să urmărim preponderent însușirea de către elevi a acțiunilor specifice jocului de rugby prin practicarea mijloacelor doar pe parcursul lecțiilor din orarul de bază. În acest context a fost elaborat modelul pedagogic cu

conținut din jocul de rugby care respectă principiile didactice generale și cele specifice disciplinei educație fizică școlară.

După aplicarea modelului pedagogic elaborat de noi la elevii din clasa a X-a, și analiza și prelucrarea statistică a indicilor obținuți s-a observat că, pentru toate cele 6 probe specifice, diferenţele de la testarea inițială și cea finală fiind semnificative, confirmate de calculul matematico-statistic ($P< 0,01$; $P<0,001$).

Aceste rezultate excepționale confirmă ipoteza formulată la debutul cercetării prin care s-a presupus că în cadrul lecțiilor de educație fizică, pe parcursul unui an de învățământ, elevii de liceu vor însuși acțiunile tehnico-tactice specifice jocului de rugby prin aplicarea corectă a mijloacelor specifice.

REFERINȚE

1. UDROIU, M., BRAGARENCO, N. Abordarea teoretică privind eficiența aplicării mijloacelor din rugby în lecția de educație fizică la elevii ciclului liceal. In: *Studia Universitatis Moldaviae (Seria Ştiinţe ale Educaţiei)*, 2023, nr. 5(165), pp. 180-184. ISSN 1857-2103. DOI: https://doi.org/10.59295/sum5(165)2023_29
2. Badea D. *Rugby, strategia formativă a jucătorului*. Bucureşti: FEST, 2012. 170 p.
3. UDROIU, M. Expert opinion study regarding the efficiency of the rugby methods implementation during the physical education classes for the high school students. In:*Annals of „Dunarea de Jos” University of Galati. Fascicle XV, Physical Education and Sport Management, 2, 2023 pp. 175-183*. doi: https://doi.org/10.35219/efms.2023.2.18
4. Tatu T. *Atletism*. Bucureşti: Editura Didactică şi Pedagogică, 1983. 359 p.